

MMFS 06.10

Kasım 2025

Eğitim Yönetimi

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi
Millî Savunma Bakanlığı
Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı
Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi
Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)
06330 Yenimahalle / Ankara/TÜRKİYE

E-posta: mafam@msb.gov.tr
Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33
Faks: 0 (312) 2131826
(Web: <https://msb.gov.tr/Mafam>)

Uyarı

Bu doküman, kapak sayfasında belirtilen tarihten itibaren yürürlüktedir. Milli Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) sürekli gözden geçirme ve revizyona tabi olduğundan, kullanıcılar dokümanın durumunu doğrulamak için, MAFAM İnternet sitesine (<https://msb.gov.tr/Mafam>) başvurmalıdır.

Telif Hakkı

Bu doküman, bir Milli Mayın Faaliyet Standardıdır (MMFS) ve telif hakları MAFAM'a aittir. Bu doküman veya bir kısmı, MAFAM'ın önceden yazılı izni olmaksızın, hiçbir biçimde veya vasıta ile ve başka amaçlarla kopyalanamaz, saklanamaz veya iletilemez.

Bu doküman satılamaz.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi

Millî Savunma Bakanlığı

Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi

Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)

06330 Yenimahalle / ANKARA

E-posta: mafam@msb.gov.tr

Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33

Faks:0 (312) 2131826

(Web: <https://msb.gov.tr/Mafam>)

MMFS-Kasım 2025

Tüm hakları saklıdır.

İçindekiler

Önsöz	iv
Giriş	v
1. Kapsam	1
2. Referanslar	1
3. Terimler, Tanımlar ve Kısaltmalar	1
4. Eğitim Yönetimi Döngüsü	2
5. Eğitim İhtiyaç Analizi	2
6. Öğrenme Hedeflerinin Tanımı ve Planlanması	3
6.1. Genel	3
6.2. Kuruluş ve Program Seviyelerinde	3
6.3. Tim ve Birey Seviyelerinde	4
7. Eğitim Kurslarının Tasarımı	4
7.1. Genel	4
7.2. Eğitim Programı ve Oturumlar	5
7.3. Öğrenme Malzemesi	5
7.4. Öğrenmenin Değerlendirilmesi	5
8. Eğitim Kurslarının Verilmesi	6
8.1. Kaynaklar	6
8.2. Eğitim Kayıtları	6
9. Risk Yönetimi	6
10. Eğitimin Kalite Yönetimi	6
11. Sorumluluklar	7
11.1. Milli Mayın Faaliyet Otoriteleri	7
11.2. Mayın Faaliyet Kuruluşları	7
11.3. Bağışçılar	8
Ek A	9
Ek B	10
Ek C	12
Ek D	15
Ek E	16
Değişiklik Kaydı	19

Önsöz

İnsanî Maksatlı Mayın Faaliyetleri (İMMF) programları için uluslararası standartlar, ilk olarak Temmuz 1996'da Danimarka'da yapılan uluslararası teknik konferansta çalışma grupları tarafından önerilmiştir. İnsani maksatlı mayın faaliyetinin tüm yönleri için ölçütler belirlenmiş; standartlar önerilmiş ve “temizleme” için evrensel bir tanım üzerinde uzlaşmıştır. 1996 yılı sonlarında, Danimarka'da önerilen ilkeler, Birleşmiş Milletler (BM) öncülüğündeki bir çalışma grubu tarafından geliştirilmiş ve İnsani İnsani maksatlı mayın faaliyet Faaliyetleri için Uluslararası Standartlar hazırlanmıştır. Birinci baskı, Mart 1997'de BM Mayın Eylem Servisi (UNMAS) tarafından yayımlanmıştır.

Bu ilk standartların kapsamı, başta Patlayıcı Madde Risk Eğitimi (PMRE) ve mayın mağdurlarına yardımcı olmak üzere mayın faaliyetinin diğer bileşenlerini içerecek ve operasyonel usuller, uygulamalar ve normlarda yapılan değişiklikleri yansıtacak şekilde genişletilmiştir. Standartlar yeniden geliştirilmiş ve Uluslararası Mayın Faaliyet Standartları (IMAS) adını almıştır.

Birleşmiş Milletler, standartların geliştirilmesi ve sürdürülmesi dâhil olmak üzere, mayın faaliyet programlarının etkili biçimde uygulanması ve teşvik edilmesinden genel olarak sorumludur. Bu bağlamda UNMAS, Birleşmiş Milletler bünyesinde, IMAS'ın geliştirilmesi ve sürdürülmesinden sorumlu olan ofistir. IMAS, Cenevre Uluslararası İnsani İnsani maksatlı mayın faaliyet Merkezi'nin desteğiyle hazırlanmıştır.

IMAS'ı hazırlama, gözden geçirme ve revize etme çalışmaları; uluslararası kuruluşlar, devlet kurumları ve vakıf ve derneklerin desteğiyle, teknik komiteler tarafından yürütülmektedir. Her standardın en son versiyonu, teknik komite çalışmaları hakkında bilgiler ile birlikte, <http://www.mineactionstandards.org/> sitesinde bulunmaktadır. Gelişen mayın faaliyet normları ve uygulamalarını yansıtmak ve uluslararası düzenlemeler ve gereklerde meydana gelen değişiklikleri dâhil etmek amacıyla, IMAS asgari olarak üç yılda bir gözden geçirilmektedir.

1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 342'nci maddesi kapsamında Türkiye Cumhuriyeti sınırları dâhilinde ve görevlendirilmesi halinde yurt dışında gerçekleştirilmesi planlanan insani maksatlı mayın ve/veya Patlamamış Mühimmat (PAM) temizliğine yönelik faaliyetler ile Millî Mayın Faaliyet Standartlarını hazırlamak/güncel bulundurmaktan Milli Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) D.Bşk.lığı sorumludur.

Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan uluslararası standartlar ışığında Milli Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) oluşturulmuştur.

Giriş

İyi hazırlanmış bir eğitimin verilmesiyle bilgi, beceri ve tutumlardan oluşan yeterlilikler kazanılır. Yeterlilikler emniyetli ve verimli mayın faaliyeti için esastır. Emniyet, uygunluk, verimlilik ve yeterlilikler arasında doğrudan bir ilişki vardır. Eğitim, personelin mesleki gelişimi yoluyla program ve kuruluş seviyesinde performansı artırır. Yeni yeterliliklerin kazanılması veya mevcut yeterliliklerin sürdürülmesi ve güncellenmesi, dikkatle tasarlanmış, profesyonelce sunulan, anlayışla izlenen ve yapıcı bir şekilde değerlendirilen bir eğitim gerektirir.

Eğitim Yönetimi

1. Kapsam

Bu standart, eğitimin belirlenmesi, planlanması, verilmesi, kontrolü ve değerlendirilmesi için ulusal mayın faaliyeti yetkililerine, mayın faaliyeti merkezlerine ve mayın faaliyeti kuruluşlarına rehber ilkeler sağlar. Mayın faaliyeti yeterlilikleriyle ilgili resmi eğitime uygulanması amaçlanmaktadır.

2. Referanslar

Normatif referansların bir listesi EK A’da verilmiştir. Normatif referanslar, bu standartta atıf yapılan ve bu standardın hükümlerinin bir kısmını oluşturan önemli dokümanlardır.

3. Terimler, Tanımlar ve Kısaltmalar

MMFS 06.10 standartlar serisinde kullanılan tüm terim ve tanımlara ilişkin sözlük, MMFS 04.10’da verilmektedir.

“**Milli Mayın Faaliyet Otoritesi**” (MMFO) terimi, mayından etkilenen bir ülkede, mayın faaliyetini düzenleme, yönetme ve koordine etme sorumluluğu verilen, genellikle bakanlıklar arası bir komite olan devlet kurumunu ifade eder.

Not: Türkiye Cumhuriyeti’nde MMFO’nun yetki ve sorumlulukları Milli Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

“**Mayın Faaliyet Kuruluşu**” terimi, mayın faaliyet projeleri veya görevlerini uygulamaktan sorumlu olan her türlü kuruluşu (devlet, askeri, ticari veya Sivil Toplum Kuruluşu/sivil toplum) ifade eder. Mayın faaliyet kuruluşu ana yüklenici, alt-yüklenici, danışman veya temsilci olabilir.

3.1.

Yeterlilik

Ehliyet

Bir görevi gerçekleştirmek için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumların birleşimi

3.2.

Beceri

Eğitim, öğretim, deneyim veya diğer araçlarla elde edilen belirli bir amaçlanan sonuca sahip bir görev veya faaliyeti gerçekleştirme yeteneği [KAYNAK: ISO 29995:2021, 3.4.18, değiştirilmiştir -‘B’ beceri terimi beceri olarak değiştirilmiştir.]

3.3.

Bilgi

Deneyim, araştırma veya eğitim yoluyla elde edilen gerçekler, bilgiler, ilkeler veya anlayış [KAYNAK: ISO 29995:2021, 3.4.19].

3.4.

Tutum

Deneyim ve eğitim yoluyla edinilen nesnelere, kişilere ve durumlara yönelik zihin ve davranış eğilimi.

3.5.

Eğitim

Tanımlanmış öğrenme hedeflerine ulaşmak için tasarlanmış farklı öğretme ve öğrenme faaliyetleri dizisi

3.6.

Resmi Eğitim

Belirli öğrenme hedefleri etrafında yapılandırılan, belgelenen ve tamamlandıktan sonra öğrencilerin değerlendirilmesinin denetlendiği eğitim.

3.7.

Resmi Olmayan Eğitim

Resmi, yapılandırılmış bir ortamın dışında gerçekleşen eğitim.

3.8.

Eğitim İhtiyaç Analizi

Bir performans standardını karşılamak için gerekli yeterliliklerin belirlenmesi ve bu yeterliliklere ulaşmak için gerekli eğitim.

3.9.

Eğitim Yönetimi Paketi

Resmi eğitimin yürütülmesi için gerekli tüm bilgileri sağlayan belgeler dizisi.

3.10.

Öğrenme Hedefi

Eğitim yoluyla kazanılacak yeterlilikler.

4. Eğitim Yönetimi Döngüsü

Eğitim süreci yönetiminin temel unsurları şunlardır:

- Eğitim ihtiyaç analizi,
- Öğrenme hedef(ler)inin tanımlanması ve planlanması,
- Eğitim kursunun/kurslarının tasarımı,
- Eğitim kursunun/kurslarının verilmesi,
- Öğrenmenin değerlendirilmesi,
- Eğitim sonucunun değerlendirilmesi.

Emniyet ve iş sağlığı risklerini de içeren risk yönetimi ve kalite yönetimi, eğitim için ve tüm döngü boyunca geçerlidir.

5. Eğitim İhtiyaç Analizi

Eğitim İhtiyaç Analizi (EİA) program, kuruluş, birlik, tim ve birey seviyelerinde gerçekleştirilecektir.

EİA, her farklı rol veya işlevin etkili olmasını sağlamak için gereken yeterliliklerin analiziyle başlayacaktır. Bu analize dayanarak EİA şunları belirlemelidir:

- Hâlihazırda mevcut olan yeterlilikler ve gerekli olan ek yeterlilikler,
- Bu yeterliliklerin nasıl sürdürülebileceği, geliştirilebileceği veya güncellenebileceği,
- Yeterliliklerin program, kuruluş, birlik, tim veya birey seviyelerinde nasıl uygulanmasının beklendiği.

EİA aşağıdakileri dikkate alacaktır:

- Ulusal mayın faaliyeti stratejisi, politikası ve standartları, akreditasyon gereklilikleri de dâhil olmak üzere diğer ilgili standart, sözleşmeye dayalı, ilgili yasal ve düzenleyici gereklilikler,

- İzlemenin sonuçları, özellikle fiili ve potansiyel uygunsuzluklar,

- Mayın temizleme çalışma sahalarındaki kazaların, olayların ve ramak kalma olaylarının araştırılması ve raporlanması (bkz. MMFS 10.60),
- Performans analizi (bkz. TNMA 07.12.01 ve TNMA 07.11.02),
- Yeterliliklerin test edilmesi ve değerlendirilmesi için mevcut protokoller.

EİA, mevcut yeterliliklere, bunların Test ve Değerlendirme Protokollerinde tanımlandığı yerlerde temel olarak atıfta bulunacaktır [hâlihazırda Patlayıcı Madde İmha (EOD), El Yapımı Patlayıcı İmhası ve Hayvan Tespit Sistemleri (HTS) yeterlilikleri ile sınırlıdır]. Test ve Değerlendirme Protokollerinin gerekli tüm yeterlilikleri tanımlamadığı durumlarda, EİA, sorumlu kuruluş tarafından gerekli görüldüğü şekilde diğer gerekli yeterlilikleri de içerecek şekilde genişletilecektir.

EİA devamlı geliştirme sürecinin bir parçasıdır ve bu itibarla aşağıdakiler de dâhil olmak üzere farklı aşamalarda gerçekleştirilecektir:

- Bir mayın faaliyeti programı veya projesi başlatırken;
- Yeni operasyon türlerini planlarken, örneğin teknik keşif veya temizlik için mekanik varlıkların entegre edilmesini planlarken;
- Uygunsuz yeterliliklerin bir neden olarak belirlenmesi durumunda tashih edilmesi ve düzeltilmesi gereken büyük veya kritik uygunsuzlukların belirlenmesi üzerine;
- Uygunsuz yeterliliklerin bir neden olarak belirlenmesi durumunda mayın temizleme olayları, kazalar ve rapor edilen ramak kala olaylarından sonra;
- Uygunsuzlukla ilgili olmayan zayıf veya yetersiz performans tespit edildiğinde;
- Yeni teçhizat, sistem, standart veya prosedürler uygulamaya konulduğunda.

EİA, dikkate alınan eğitim alanlarında (örneğin, EOD) ve eğitim ve öğretim konularında yeterliliğe sahip personeli kapsayacaktır.

Eğitimi tasarlayan kuruluş, öğrencilerin mevcut yeterlilik düzeyini belirleyecek veya ön koşulu belirleyip iletecektir.

EİA; dil, engellilik durumu, cinsiyet, okuryazarlık ve eğitim durumu da dâhil olmak üzere, potansiyel kursiyerlerin karşılaştığı öğrenme veya eğitime erişim konusundaki tüm engelleri belirleyecektir. Erişim hususları; eğitim alanının fiziki erişilebilirliğini ve çevrimiçi eğitim durumunda dijital erişilebilirliği içerebilir.

6. Öğrenme Hedeflerinin Tanımı ve Planlanması

6.1. Genel

Öğrenme hedefleri, öğrencinin eğitimin sonunda neyi bilmesinin veya yapabilmesinin beklendiğinin kısa ve açık bir ifadesi olarak belirtilecektir.

Eğitim yoluyla ulaşılabilecek öğrenme hedefleri, kuruluş genelinde ilgili seviyelerde tanımlanacaktır.

6.2. Kuruluş ve Program Seviyelerinde

Tanımlanan öğrenme hedefleri, eğitimin uygunluğunu ve kalitesini izlemek için kriter görevi görür.

Planlama, eğitim faaliyetlerinin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesini etkileyebilecek risklerin tanımlanmasını ve değerlendirilmesini içerecektir.

Eğitim programlarını ayrı eğitim kurslarına bölmek gerekli olabilir. Örneğin, EOD Seviye 3 yeterliliklerini geliştirmek için, öğrenciler hâlihazırda EOD Seviye 1 ve Seviye 2

sertifikalarına sahip olmadığı sürece, EOD Seviye 1, EOD Seviye 2 ve EOD Seviye 3 için eğitim kurslarının verilmesini planlamak gerekir. Böyle bir program, temel bakımın sağlanması gibi diğer kolaylaştırıcı yeterliliklerin geliştirilmesine yönelik ek eğitimi içerebilir.

6.3. Tim ve Birey Seviyelerinde

Öğrenme hedefleri, önceden belirlenmiş kriterler karşısında ölçülebilir olmalıdır. Öğrenme hedeflerini belirlemek ve belgelemek için ilgili Test ve Değerlendirme Protokollerinde ayrıntıları verilen yeterliliklere başvurulacaktır. Bunların bulunmadığı durumlarda eğitimi geliştiren kuruluş, amaçlanan öğrenme hedeflerini belirleyecek ve belgeleyecektir.

7. Eğitim Kurslarının Tasarımı

7.1. Genel

Resmi eğitim şu şekilde olabilir:

- Yüz yüze eğitim (eğitimciler ve öğrenciler aynı yerdedir);
- Sanal eğitim (eğitimciler ve öğrenciler internet üzerinden uzaktan etkileşime girer);
- Yukarıdakilerin bir kombinasyonu, genellikle karma eğitim olarak anılır.

Aşağıdakiler, eğer resmi eğitim olarak kabul edilmiyorsa – kendi temposunda e-öğrenme de dâhil olmak üzere – kendi temposunda öğrenme için tam olarak geçerli değildir (bkz. 7.4).

NOT: Yeterlilikleri geliştirmek ve güçlendirmek için kendi temposunda öğrenmenin değeri kabul edilmektedir. Kendi temposunda öğrenme, güçlendirmek amacıyla resmi eğitimi tamamlayabilir. Kendi temposunda eğitim kendi başına yürütüldüğünde, bu MMFS'nin amacına yönelik resmi bir eğitim olarak kabul edilmez.

Bir eğitim kursunun tasarımı bir Eğitim Yönetimi Paketi (EYPA)'nde belgelenecektir. Asgari olarak, EYPA, amaçlanan öğrenme hedeflerini (bkz. Madde 6), oturumların bir programını, her oturum için bir planı, öğrenme materyallerini, değerlendirme araçlarını ve emniyet önlemlerini içerecektir.

EYPA tasarımı şunları içerecektir:

- Öğretilecek konularda yetkin eğitimciler,
- Eğitimin geliştirilmesinde yetkin personel,
- Eğitimi tasarlayan kuruluşlar, dış öğretim tasarımcılarından destek isteyebilir.

Şunları dikkate alacaktır:

- 1) Eğitim ihtiyaç analizinin sonuçları ve öğrenme hedefleri,
- 2) Eğitimin programı ve yöntem(ler)i (yüz yüze, uygulamalı, teorik),
- 3) Risk değerlendirmesi (bkz. Madde 9),
- 4) Öğrenmenin değerlendirilmesine yönelik kriterler, amaçlanan araçlar ve prosedürler (bkz. 7.4),
- 5) Eğitimcilerin öğrencilere oranı,
- 6) Öğrenmeyi optimize etmek için kaynaklar ve sorumluluklar,
- 7) Varsa, bitirme sertifikasının türü ve içeriği (bkz. 7.4),
- 8) Varsa, ilgili sözleşme usulleri, mutabakat muhtıraları ve diğer ilgili anlaşmalar,
- 9) Varsa, EİA sırasında belirlenen öğrenmeye yönelik engellerin üstesinden gelmek için gerekli olan her türlü düzenleme.

7.2. Eğitim Programı ve Oturumlar

Programda her eğitim oturumunun başlığı ve süresi belirtilecektir.

Program şunları belirtmelidir:

- Her oturumun özel öğrenme hedefleri;
- Öğrenme şekli (teori veya pratik).

7.3. Öğrenme Malzemesi

Öğrenme malzemesi:

- EYPA'ya ve eğitim yöntemlerine uygun olacaktır;
- Güncel olacak, ders konusunun ders dışındaki güncel uygulamasını yansıtacaktır;
- Basılı ve dijital malzemenin fotokopisi ve kullanımı ile ilgili telif hakkı düzenlemesine riayet edecektir;
- Emniyetli olacaktır;
- Öğrencilerin erişebileceği bir dilde olacaktır.

Öğrenme malzemesi:

- Engelli öğrenciler için erişilebilir olmalıdır;
- Öğrencilerin sosyal ve kültürel geçmişini dikkate almalıdır.

7.4. Öğrenmenin Değerlendirilmesi

Öğrencilerin yeterlilikleri edinme derecesi ölçülecektir. Değerlendirme, öğrencilerin öğrenme hedeflerini ne ölçüde karşıladıklarını belirlemek için verilerin toplanmasıdır.

Bu, öğrencilerin yeterliklerinin test edilmesi ve değerlendirilmesi yoluyla gerçekleştirilir. Hem test hem de değerlendirme, kursun tasarımı sırasında belirlenen belirli kriterlere göre gerçekleştirilecektir (bkz. 7.1.). Test, ölçümü bu kriterlere göre uygular. Değerlendirme kararı bu kriterlere göre uygular.

Değerlendirmelerin tasarlanmasında aşağıdakiler dikkate alınacaktır:

- 1) Değerlendirmenin amaçlanan kullanımı (örneğin, operasyonel akreditasyon),
- 2) Ölçülecek bilgi, beceri ve tutumlar,
- 3) Ölçülecek standartlar,
- 4) Değerlendirme yöntemleri (test veya değerlendirme),
- 5) Puanlama ve raporlama,
- 6) Değerlendirmeye dâhil olan veya değerlendirmeden etkilenen ilgili taraflar.

Kurs öncesinde veya kursun başında, öğrencinin öğrenilecek konudaki yeterlilik düzeyine ilişkin temel bir değerlendirme yapılmalıdır.

Öğrencilerin ilerlemesi kurs boyunca ve kurs sonunda değerlendirilecektir. Öğrencilere geri bildirimde bulunulacaktır. Resmi eğitim için değerlendirme denetlenecektir. Eğitimi veren kuruluş aşağıdakileri içeren ancak bunlarla sınırlı olmayan bir tamamlama sertifikası verecektir:

- Öğrencinin adı,
- Eğitimin başlığı ve öğrenme hedefleri,
- Öğrenme hedeflerine ulaşma seviyesi,
- Eğitim saatlerinin sayısı,
- Eğitimin tarihleri,

- Eğitimi veren kuruluş değerlendirmelerin kayıtlarını tutmalıdır.

8. Eğitim Kurslarının Verilmesi

8.1. Kaynaklar

➤ **Eğitim personeli:** Eğitim, söz konusu öğretilen konularda yetkin olan ve öğretim yöntem ve malzemelerinin kullanımı konusunda eğitim almış eğitmenler tarafından verilecektir. Diğer eğitmenleri yönetmek ve eğitimi verme kalitelerini sağlamak için bir baş eğitmen atanmalıdır.

➤ **Dil:** Öğretim dili üzerinde anlaşmaya varılacaktır. Eğitim materyali kararlaştırılan dile çevrilecektir. Eğitim sırasında tercümanlardan faydalanılabilir. Çeviri kalite güvencesine ve kalite kontrolüne tabi olacaktır.

➤ **Eğitim Patlayıcı Maddesi:** Patlayıcı Madde (PM) eğitiminin kullanımı, olayları ve kazaları önlemek için sıkı bir şekilde düzenlenecek ve kontrol edilecektir (bkz. MMFS 10.50).

➤ **Eğitim Ortamı:** Eğitim ortamı kursiyerlerin ve eğitmenlerin emniyetini garantileyecektir. Aynı zamanda öğrenmeye de elverişli olacaktır.

➤ **Konaklama:** Öğrencilere sağlandığında konaklama, EİA'da tanımlanan cinsiyet, engellilik ve diğer çeşitlilik faktörleri dikkate alınarak öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olmalıdır. Kadınlar ve erkekler için ayrı konaklama imkânı sağlanacaktır.

➤ **Kapsama:** Belirli engeller belirlendiğinde, bu engelleri ele almak için kaynaklar tahsis edilmelidir (örneğin, geçici çocuk bakımı, refakat için konaklama).

8.2. Eğitim Kayıtları

Eğitimi veren kuruluş, asgari olarak, aşağıdakileri içeren kayıtları tutmalıdır:

- Eğitmenlerin isimleri;
- Cinsiyete, yaşa ve engellilik durumuna göre ayrılmış öğrenci sayısı;
- Tarihler;
- Öğrencilerin başarı düzeyi.

Üçüncü bir tarafa eğitim verirken kuruluş, bitirme sertifikasını bu üçüncü tarafla paylaşmalıdır. Bu üçüncü taraf bitirme sertifikalarının kayıtlarını tutmalıdır.

9. Risk Yönetimi

Eğitimi planlarken, eğitimden sorumlu kuruluş ve eğitmen, eğitim yönetimiyle ilgili riskleri tanımlayacak ve değerlendirecektir. Ayrıca risklerin her biri için hangi işlem tedbirlerinin uygulanacağını da belirleyeceklerdir. Risk, eğitim yönetimi döngüsünün altı aşaması kullanılarak tanımlanabilir ve kategorize edilebilir (bkz. MMFS 07.14).

Ayrıca kuruluş ve eğitmen emniyet ve iş sağlığı risklerini tanımlayacak, değerlendirecek ve azaltacaktır (bkz. MMFS 10.10). Uygun olduğu yerde, bunlar arasında yangın tehlikeleri, havalandırma ve ısıtma, doğal afetler, ergonomik veya biyolojik (virüsler, bakteriler, böcekler, hayvanlar vb.) yer alır. Belirlenen riskleri kapsayan emniyet brifingleri ve emniyet tatbikatları geliştirilmeli ve tüm katılımcılara sözlü veya yazılı olarak iletilmelidir. Risk değerlendirmesi ve risk işlem önlemleri belgelenmelidir.

10. Eğitimin Kalite Yönetimi

Eğitim, mayın faaliyeti programlarının genel kalitesine katkıda bulunurken, aynı zamanda kalite yönetimine de tabidir. Eğitim için hem dış hem de iç kalite yönetimi geçerlidir.

➤ **Kalite Güvencesi:**

- ✓ Eğitimi geliştirmek ve vermek için mayın faaliyeti kuruluşlarının akreditasyonu;
- ✓ EYPA'nın onayı;
- ✓ İç sürekli uygulama talimatları;
- ✓ Verilen eğitim kurslarının izlenmesi: harici ve dâhili.

➤ **Kalite Kontrolü:** öğrenme içeriğinin kapsamlı değerlendirmesi (bkz. 7.3.).

➤ **Kalite İyileştirme:**

- ✓ Resmi geri bildirim yoluyla öğrencilerin memnuniyetinin değerlendirilmesi;
- ✓ Bireysel ve kuruluşa ait performansın uzun vadeli izlenmesi.

11. Sorumluluklar

11.1. Milli Mayın Faaliyet Otoriteleri

MMFO veya onun adına hareket eden kuruluş:

1) Ulusal yasa ve yönetmelikler gibi ulusal mayın faaliyeti stratejisi, politikası, standartları ve diğer ilgili gereklilikleri karşılamak için hangi yeterlilik alanlarının gerekli olduğunu belirleyecektir.

2) MMFO veya onun adına hareket eden kuruluş tarafından yönetilen, denetlenen veya koordine edilen kuruluşlarda çalışan personel için ihtiyaç duyulan yönetsel, operasyonel ve teknik yeterlilikleri belirleyecektir;

3) Programları dâhilindeki eğitimin yönetimi için ulusal standartlar, yönetmelikler ve prosedürler oluşturup sürdüreceklidir. Bu prosedürler ilgili ulusal ve uluslararası standartlar, yönetmelikler ve gerekliliklerle tutarlı olmalıdır.

4) Kapasite gelişiminin, her ulusal mayın faaliyet merkezinin, MMFO'nun veya onun adına hareket eden kuruluşun ve mayın faaliyet kuruluşunun çalışmalarının önemli bir parçasını oluşturmasını sağlayacaktır.

5) Akreditasyon sürecinin bir parçası olarak hâlihazırda ele alınmamışsa, eğitim başlamadan önce EYPA'ları ve eğitmenlerin CV'lerini onaylayacaktır.

6) Eğitimin EYPA'ya ve ulusal standartlara uygun olmasını sağlamak için mayın faaliyeti kuruluşları tarafından yürütülen eğitimin periyodik dış değerlendirmesini gerçekleştirecektir.

7) Eğitim kayıtlarını ve bitirme sertifikalarını asgari olarak cinsiyete ve engellilik durumuna göre ayırıştırarak tutacaktır.

MMFO veya onun adına hareket eden kuruluş:

1) Yeterliliklerin belirlenmesini, geliştirilmesini, izlenmesini ve sürdürülmesini amaçlayan ilgili strateji ve politikaları geliştirmelidir;

2) EİA sonuçlarına göre eğitimi önceliklendirmelidir.

11.2. Mayın Faaliyet Kuruluşları

Mayın faaliyet kuruluşları:

- 1) Tüm eğitimlerin eğitim ihtiyaç analizine dayalı olmasını sağlayacaktır.
- 2) Kuruluşun SUT'larına ve ulusal standartlara uygun kapsamlı EYPA'lar üretecektir;
- 3) Eğitim, merkezi olarak MMFO'nun veya onun adına hareket eden kuruluşun kontrolü altında gerçekleştirilmediği sürece, herhangi bir eğitimin gerçekleşmesinden önce EYPA'ları MMFO'ya veya onun adına hareket eden kuruluşa onay için sunacaktır;

- 4) Projelerin hedeflerini ve ilgili gereklilikleri karşılamak için gereken yönetsel, operasyonel ve teknik yeterlilikleri belirleyecektir;
- 5) Gerekli yeterliliklerin ve sonraki eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde MMFO veya onun adına hareket eden kuruluşu destekleyecektir;
- 6) Kapasite gelişiminin kendi çalışmalarının ve her türlü eğitime destek sağlayan teknik danışmanların çalışmalarının önemli bir bölümünü oluşturmasını sağlayacaktır;
- 7) Eğitim faaliyetlerinin, ister resmi ister iş başında olsun, kuruluşun stratejik ve çalışma planlarına yazılmasını sağlayacaktır;
- 8) Eğitimin önemli bir parçası olarak iç izleme ve değerlendirmeyi yürütecektir;
- 9) Programın ömrü boyunca eğitim kayıtlarını tutacaktır. Kuruluşun belirli bir ülkede faaliyetine son vermesi halinde, eğitim kayıtları MMFO'ya veya onun adına hareket eden kuruluşa devredilecektir.
- 10) Eğitimlerin nitelikli ve deneyimli eğitmenler tarafından verilmesini ve kişilerin ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamak.

11.3. Bağışçılar

Bağışçılar, ilgili olduğu durumlarda, kapasite geliştirmenin fon sağladıkları her kuruluşun temel faaliyetlerinden biri olmasını ve eğitimleri ulusal gerekliliklere uygun olarak yürütmelerini sağlayacaklardır.

Ek A

Referanslar

Aşağıdaki dokümanlar, bu metinde atıf yoluyla bu standardın bir parçası haline gelen hükümler içermektedir. Tarih taşıyan referanslar için, bu yayımların sonraki değişiklikleri veya revizyonları geçerli değildir. Ancak, standardın bu bölümüne dayalı olan anlaşmaların tarafları, aşağıda belirtilen dokümanların en son versiyonlarını uygulama imkânlarını araştırmaya teşvik edilmektedir. Tarih taşımayan referanslar için, atıf yapılan normatif dokümanın en son baskısı geçerlidir. ISO ve IEC üyeleri, hâlihazırda yürürlükte olan ISO ve EN sicil kütüklerini muhafaza etmektedir.

- MMFS 04.10 “Mayın Faaliyet Terim, Tanım ve Kısaltmaları Sözlüğü”,
- MMFS 07.12 “Mayın Faaliyetlerinde Kalite Yönetimi”,
- MMFS 07.14 “Mayın Faaliyetinde Risk Yönetimi”,
- MMFS 10.10 “İş Sağlığı ve Güvenliği-Genel Gerekler”,
- MMFS 10.50 “Patlayıcıların Depolanması, Taşınması ve Kullanılması”,
- MMFS 10.60 “İş Sağlığı ve Güvenliği-Mayın Temizleme Olaylarının Raporlanması ve Soruşturulması”,
- ISO 29995:2021 “Eğitim ve Öğrenme Hizmetleri-Kelime Bilgisi”,
- TNMA 07.11.02 Saha Devri ve Stok İmha Operasyonları İçin Temel Performans göstergeleri (KPI'lar),
- UNMAS Mayın Faaliyet Programları için Cinsiyet Yönergeleri,

Bu referansların en son versiyonu/baskısı kullanılmalıdır. MAFAM D.Bşk.lığı, bu standartta kullanılan tüm referansların kopyalarını muhafaza etmektedir. MMFS'nin en son versiyonu/baskısına ilişkin sicil kütüğü MAFAM tarafından tutulmaktadır ve adresinde bulunan MAFAM D.Bşk.lığı internet sitesinden erişilebilir. MMFO, işverenler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlar, mayın faaliyet programlarına başlamadan önce bunların kopyalarını elde etmelidir.

Ek B

Öğrenme Hedeflerinin Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz

B.1. Genel

Bir öğrenme hedefi, eğitim yoluyla edinilecek yeterlilikleri temsil eder. Öğrencinin göstereceği bilgi, beceri(ler) ve tutum/tutumları temsil eden bir ifadedir. Öğrenme hedefleri, eğitim kursu ve her oturum için geliştirilmelidir.

Bazı öğrenme hedefleri, T&EP 09.30/01/2022 Konvansiyonel Patlayıcı Madde İmhası (EOD) Yeterlilik Standartları gibi Test ve Değerlendirme Protokollerinde (T&EP) açıklanmıştır. Bu ek, standardize bir şekilde açıklanmayan öğrenme hedeflerinin tanımlanması için rehberlik sağlar.

B.2. Kategoriler

Öğrenme hedefleri çeşitli kategorilere ait olabilir. Aşağıda¹ kalın harflerle gösterilen öğrenme hedefi kategorilerinin örnekleri, öğrenme hedeflerinin geliştirilmesini desteklemek için kullanılabilir:

- **Bilme veya hatırlama**-farklı mühimmat kategorilerini ve alt kategorilerini (roket, havan, el bombası, mermi, uçak bombası, füze vb.) NATO, CORD, Antlaşmalar, MMFS vb.² gibi çeşitli kategorileştirme biçimlerine göre tanımlamak (patlayıcı madde imhası).
- **Anlama veya kavrama**-davranış değişikliğini açıklamak (patlayıcı mühimmat risk eğitimi).
- **Uygulama veya yapma**-veri tabanındaki verileri, eksik bilgileri tespit etme amacıyla sorgulamak (bilgi yönetimi kalite kontrolü).
- **Analiz etme**-bir araştırmanın bulgularına dayanarak bir alanı sınıflandırmak (teknik olmayan keşif).
- **Değerlendirme**-bir riskin olasılığını ve etkisini değerlendirmek (mayın faaliyeti yönetimi).
- **Oluşturma**-uygun EOD raporlama formlarının³ tasarlanması (patlayıcı madde imhası).

B.3. Kısa ve Net İfadeler

Öğrenme hedefleri, eğitim tamamlandığında bir öğrenciden ne bilmesi veya ne yapabilmesinin beklendiğini tanımlamak için kullanılır. Öğrenme hedeflerinin açıklaması, öğrencilere odaklanmak için eylem fiilleri kullanmalıdır. Yukarıdaki kategorilerin her biri için farklı eylem fiilleri kullanılabilir. Bu fiiller ayrıca değerlendirmeyi çerçevelemelidir. Öğrenme hedefleri; belirli, ölçülebilir veya gözlemlenebilir, öğrenciler tarafından gerçekleştirilebilir olmalıdır (bkz. Tablo 1).

¹ Bloom'un Taksonomisinden esinlenilmiştir. Anderson, Lorin W.; Krathwohl, David R., eds. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. New York: Longman.

² T&EP 09.30/01/2022 Konvansiyonel EOD Yeterlilik Standartları, EOD seviye 1 için yeterlilik numarası 1.318.945.1.

³ T&EP 09.30/01/2022 Konvansiyonel EOD Yeterlilik Standartları, EOD seviye 3 için yeterlilik numarası 6.329.178.3.

Tablo 1-Kısa ve Net İfadeler

İfade örneği	Yorum
Davranış değişikliğini anlamak	Bu, doğru ancak büyük bir hedeftir. Öğrencinin davranış değişikliği konusunda geniş ve kapsamlı bir anlayışa sahip olması beklenebilir. Burada, “anlamak” fiili yoruma tabi olabilir. Daha belirli olması gerekebilir
Davranış değişikliğini açıklamak	Bu hedef, öğrenme sonucunda öğrenciden ne yapmasının beklendiği konusunda daha belirgindir. Değerlendirme konusu olarak, öğrenciden davranış değişikliğini açıklaması istenecektir.
Davranış değişikliğini Patlayıcı Madde Risk Eğitimi (PMRE) kapsamında açıklamak	Bu hedef, öğrenciden Patlayıcı Madde Risk Eğitimi (PMRE) bağlamında ne yapmasının beklendiğini açıklar: anlayış düzeyi, davranış değişikliğini açıklayabilecek yeterlilikte olmalıdır. Değerlendirme konusu olarak, öğrenciden davranış değişikliğini Patlayıcı Madde Risk Eğitimi (PMRE) bağlamında açıklaması istenecektir. Bu, eğitmenin öğretimi bu belirli hedefe göre ayarlayacağı anlamına gelir.

Aşağıda öğrenme hedeflerinin tanımlanmasına uygulanabilecek eylem fiillerine örnekler verilmiştir.

Kategori	Eylem fiili	Öğrenme hedefi örneği (T&EP 09.30/01/2022'ye dayalı olarak)
Hatırlama	Tarif etmek, listelemek, adlandırmak, tanımlamak, farkına varmak, ezberlemek, çizmek, yazmak, ezbere söylemek, anımsamak	Farklı mühimmat kategorilerinin ve alt kategorilerinin listelenmesi.
Anlama	Açıklamak, ana hatlarıyla belirtmek, ayırt etmek, karşılaştırmak, tarif etmek, kendi sözcüklerinizle ifade etmek, göstermek	Kalite kontrolün temizliğe uygulanmasının kendi sözcüklerinizle ifade edilmesi.
Uygulama	Kullanmak, yapmak, uygulamak, yönlendirmek, yerine getirmek, çalıştırmak, yerini bulmak, sürdürmek, sormak, rapor etmek	Operasyon bölgesinde bulunan ortak mühimmatın modellerinin, kategorilerinin ve alt kategorilerinin belirlenmesi.
Analiz etme	Analiz etmek, incelemek, karşılaştırmak, araştırmak, kategorize etmek, ayırt etmek, çıkarım yapmak	EOD görevlerinin operasyon yönetimi, kalite yönetimi ve risk yönetiminde yardımcı olmak üzere operasyonel verilerin analiz edilmesi.
Değerlendirme	Seçmek, kıymetlendirmek, değerlendirmek, tartışmak, önermek, önceliklendirmek, tahmin etmek	Bir emniyetli hale getirme usulünün seçilmesi.
Oluşturma	Tasarlamak, planlamak, oluşturmak, yaratmak	Çok ögeli imha için bir imha planı tasarlanması.

Ek C

Bir Oturum Planı Örneği: Mevcut Metal Dedektörlerin Kullanılması

- **Eğitim:** Gelecekte Mayın Temizleme Görevlisi olacak kişiler için resmi temel mayın temizleme eğitimi-11-15 Şubat 2008
- **Öğrenme hedefi:** Mevcut metal dedektörlerinin (A ve B) emniyetli biçimde kullanılması ve bakımlarının yapılması Eğitim oturumu: A metal dedektörünün emniyetli biçimde kullanılması
- **Oturum tarihi:** 12 Şubat 2008
- **Oturum zamanı:** 8.00-12.00
- **Yer:** Mayın faaliyet eğitim merkezindeki sınıf ve eğitim sahası
- **Kursiyer sayısı:** 25

Zaman	Ders yöntemi	Dersin içeriği ve faaliyeti
8.00-9.00	Ders, tartışma ve Soru/Cevap	Metal dedektörlerinin mekanik özelliklerine ilişkin teorik oturum.
9.00-10.00	Sınıfta uygulamalı gösterim	İlk olarak her iki dedektör parçalanır, mekanik işleyişi ve parçaları ve bileşenleri gösterilir. İkinci olarak kursiyerlerden her iki dedektörü tekrar birleştirmeleri istenir.
10.00-10.30	Dinlenme	
10.30-12.00	Metal dedektörlerinin mayın eğitim sahasında uygulamalı gösterimi Metal dedektörleriyle uygulama	Uygulamalı mayın temizleme şeridinde dedektörün nasıl kullanıldığı gösterilir. Kursiyerler uygulama mayınları bulunan şeridi A metal dedektörünü kullanarak temizler.

Öğrenme Hedefleri	Teçhizat/Destek/Referanslar
1) Metal dedektörlerini saklamak için ambalajlarının açılması ve kapatılması. 2) Metal dedektörlerin parçalarının tanımlanması. Seri numaraların da dâhil edilmesi. Seri numaralı parçaların bir arada tutulması. Batarya bakım düzeninin (yeniden şarj edilebilir bataryalar) veya değiştirme düzeninin (tek kullanımlık bataryalar) bilinmesi. 3) Operasyon için hazırlık. Bataryalarla birlikte parçaların birleştirilmesi. Kulaklık kullanılması (verilmişse). Mümkün olduğu durumlarda, farklı sinyaller serisinin gösterilmesi. 4) Metal dedektörlerin test parçası üzerinde hassasiyetinin, ses düzeyinin ayarlanması ve test edilmesi. Üreticinin rehberindeki veya ayrıntılı SUT'lardaki sıra takip edilerek metal dedektörün operasyon için hazırlanması. 5) Performansta güveni sağlamak için gereken test sıklığının bilinmesi. İş günü içerisinde periyodik olarak yeniden kalibre ve test edilmesi. Yüksek sıcaklık, toprak ve nem değişimleri ile elektromanyetik bozulmaların çalışma süresi üzerindeki etkisinin bilinmesi. 6) Arama başlığı ilerleme oranının belirlenmesi; arama başlığı ile aranan alanın ve incelenen alanın şekli ve derinliğinin hedefe göre nasıl değiştiğinin açıklanması. 7) Aşağıdakileri sürdürerek temizleme şeridinde çalışılması: a) Arama başlığı hareketinin hızı (özellikle “dinamik” modda bir dedektör kullanıldığı durumlarda), b) Arama başlığının yerden yüksekliği, c) Çalışan metal dedektörler arasındaki asgari uzaklık. (Bu uzaklık dedektör modellerine göre değişecektir ve bazı modeller herhangi bir karışma durumunu önlemek için frekans değiştirebilirler), d) Çakışan şerit tarafları, e) Şeritte ileri doğru hareket etme (arama başlığı ilerleme oranı), f) Tespit pozisyonları, ayakta durma, çömelme veya diz çökme, 8) Göstergelerin yerlerinin belirlenmesi ve işaretlenmesi. Kursiyerlere emniyet gerekleri konusunda hatırlatma yapılması (eğitim hedefi 1.1.2)	<u>Teçhizat:</u> 1) Bataryalar ve test parçaları (gerekliyse) ile birlikte metal dedektörler. Her iki kursiyer için bir dedektör. 2) Şerit işaretleme teçhizatı. İşaret kazıkları, bant ve çekiç. 3) Kursiyerlerin bulması için metal objeler. 4) İşaretleme yorumlama için işaretleme materyalleri. 5) Şerit metre. <u>Destek:</u> Beş eğitmen. Test sırasında eğitmen yardımı için test talimatına bakınız. <u>Referanslar:</u> Mevcut metal dedektör SUT'ları.

	Başlık	Doküman Numarası
Dokümanlar	1) Metal dedektör operasyonları ve hizmet elkitabı ve/veya SUT'un ilgili kısmı. (metal dedektörü elkitapları rehber ilkelerdir ve gerektiği şekilde uyarlanmalı ve genişletilmelidir.) 2) Operasyon SUT'ları.	1) Metal dedektörü elkitabı 2) SUT
İşitsel görsel materyaller	Metal dedektörünün mekanik özelliklerine ve çalışma ilkesine ilişkin teorik oturuma destek olarak mekanik özellikler üzerine elektronik sunum (statik/dinamik/değiştirilebilir); arama başlığı konfigürasyonu (döngü/çift-D); ve aranan hedeflerle ilgili olarak yerin altında incelenen alan (arama başlığı ilerlemesini gerektirir).	1) Elektronik sunum 2) Videolar
İhtiyaç duyulan diğer materyaller	Kâğıt tahtası ve boya kalemleri	1) Çizelgeler 2) Diyagramlar
Notlar	Metal dedektörlerin doğru kullanımı eğitim sırasında gerçekleştirilen uygulamalı alıştırmalar sırasında izlenecektir.	
Gözlemler		

Ek D

Eğitim Testi Planı Örneği

Eğitim: Gelecekte Mayın Temizleme Görevlisi olacak kişiler için resmi temel mayın temizleme eğitimi-11-15 Şubat 2008

Öğrenme hedefi: Mevcut metal dedektörlerinin (A ve B) emniyetli biçimde kullanılması ve bakımlarının yapılması

- **Test tarihi:** 15 Şubat 2008
- **Oturum zamanı:** 8.00-9.00
- **Yer:** Mayın faaliyet eğitim merkezindeki mayın eğitim sahası
- **Kursiyer sayısı:** 25

Eğitim Hedefi	Test koşulları	Sonuç Beyanı	Notlar
Mevcut metal dedektörlerinin (A ve B) emniyetli biçimde kullanılması	1) Uygulamalı bir testte: mayın temizleme tatbikatlarının gerçekleştirilmesi-her bir metal dedektörü başına her kursiyer için gerçekçi bir süre belirlenmesi. 2) Verilenler: a) Bataryalar ve test parçası (gerekliyse) ile birlikte metal dedektörü, b) Mayın temizleme araç takımının tamamı, c) Bir metre genişliğinde, 10 metre uzunluğunda, beş ilgili metal hedef içeren temizlik şeridi (doğru uyarılar veya simüle edilmiş detonatörlü FFE mayınlar), d) Her metal dedektörü için belirlenen süreden fazlası verilmez. 3) Referans materyallere erişim verilmez. 4) Yardım edilmez.	1) İki mevcut metal dedektörün her birini aşağıdaki becerileri göstererek emniyetli biçimde kullanmak. Kriterler: a) Metal dedektörlerinin birleştirilmesi ve kullanıma hazırlanması, b) Şeritteki beş metalik objenin tamamının yerinin belirlenmesi için tek kişilik temizlik tatbikatının yürütülmesi, c) Objelerin ortaya çıkarılması için sinyal kazı tatbikatının gerçekleştirilmesi, d) Bir mayın veya metal sinyali tespit edilmişse yerin işaretlenmesi, e) Emniyeti ihlal etmeden dedektörlerin her birinin kullanılması.	1) Mevcut metal dedektörlerin kullanılmasına ilişkin uygulamalı test mevcut mayın temizleme teçhizatının kullanımına ilişkin test ile yani eğitim hedefi 1.6.1 ile aynı zamanda gerçekleştirilmektedir. Bu test için bir gün ayrılır. 2) Son uygulamalı test. Mayın temizleme tatbikatlarının gerçekleştirilmesi.

Ek E

Eğitim İhtiyaçları Analizine İlişkin Kılavuz

E.1. Genel

Mayın faaliyeti personeli için eğitim düzenlemenin başlıca amacı, kendilerine verilen görev ve sorumlulukları tatmin edici bir şekilde yerine getirebilmeleri için bilgi, beceri ve tutumlar edinmektir. Acil ihtiyaçların ötesinde, eğitim aynı zamanda kariyer yollarının geliştirilmesine de katkıda bulunur.

Bir eğitim ihtiyaçları analizi şunlardan oluşur:

- Bir performans standardını karşılamak için gerekli olan mevcut ve istenen yeterlilikler arasındaki boşluğun belirlenmesi;
- Performans standartlarının karşılanmasına yönelik bir çözüm önerisi sunulması.

İki olası sonuç şunlardır: eğitim ihtiyacı ve eğitim dışı ihtiyaç (yani standart süreçlerinin veya prosedürlerinin revizyonu, iletişim mekanizmalarının revizyonu, teçhizat kullanımında değişiklik, denetim, vb.).

Bu ek, eğitim için potansiyel ihtiyaçları belirlemek üzere gerekli olan – genel analizden özel analize kadar-adımlara ilişkin asgari rehberliği önermektedir. Bu rehberliğin herhangi bir kuruluşun kapasitesine ve kaynaklarına uyarlanabilir olması amaçlanmıştır. Bu nedenle, önerilen rehber daha fazla detaylandırılabilir ve burada geliştirilmeyen farklı teknikler (örneğin, iş analizi, görüşmeler, doğrudan gözlem, masa başı araştırması, anketler vb.) kullanılabilir.

E.2. Bir Eğitim İhtiyaçları Analizinin Gerekçesi

Bir eğitim ihtiyaçları analizi yapmanın birkaç olası nedeni vardır. Örneğin, bir hususa tepki vermek veya tehditleri ve fırsatları öngörmek için bir EİA gerçekleştirilebilir. Aşağıda birkaç olası neden ve örnek verilmiştir.

- Kuruluş yeni bir mayın faaliyet programı, projesi veya operasyonu başlatır.
- Büyük veya kritik uygunsuzluklar tanımlanmıştır.
- Bir olay, kaza veya kazaya ramak kala bir durum yaşanmıştır.
- Zayıf veya tatmin edici olmayan bir performans tespit edilmiştir.
- Yeni bir teçhizat, sistem, standart veya prosedür getirilmek üzeredir veya getirilmiştir.
- Bağlam değişmiştir.
- Yeni personel işe alınmıştır.
- Personel terfi için değerlendirilmektedir.
- Kuruluş personelinin yeterliliklerini geliştirmek istemektedir.
- Başka bir kuruluştan eğitimin geliştirilmesi talebi alınmıştır.

ÖRNEK 1: Bir Patlayıcı Madde Risk Eğitimi (PMRE) operatörü konvansiyonel mühimmat için Patlayıcı Madde Risk Eğitimi (PMRE) yürütüyordu. El yapımı patlayıcılar için Patlayıcı Madde Risk Eğitimi (PMRE)'ni de dâhil etmesi gerekmektedir.

ÖRNEK 2: Mayın temizleme ve EOD personelinin bilmediği yeni tip bir patlayıcı madde ile karşılaşmıştır.

ÖRNEK 3: Mağdurlara yardıma ilişkin yeni bir ulusal mayın faaliyet standardı yürürlüğe giriyor.

ÖRNEK 4: Kuruluş yeni bir coğrafi bilgi sistemini kullanacak.

ÖRNEK 5: Bir iç kalite güvence denetiminde, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine karşı kayıtsızlık eğilimi tespit edildi.

ÖRNEK 6: Kurumun, boş bir kadroyu iç terfi yoluyla doldurması gerekiyor.

EİA, kuruluş, görev veya birey seviyelerinde yürütülebilir ve dört zorunlu adımdan içermelidir:

- 1) Bir hedefi, bir süreci veya bir görevi tamamlamak için hangi bilgi, beceri ve tutumların gerekli olduğunu belirlemek;
- 2) Mevcut yeterlilik seviyelerini değerlendirmek;
- 3) Eğitim açığını belirlemek;
- 4) Teklif edilen bir çözüm veya eylem önermek.

E.3. Kuruluş Analizi

EİA ve eğitim üçüncü taraf bir kuruluş tarafından yürütülüyorsa, analiz faydalanan kuruluş için yapılmalıdır.

Ana amaç, kuruluşun beklenen ve gerçek performansı arasındaki farkı belirlemektir.

Kuruluş ihtiyaçlarının analizi:

- Kuruluşun seviyesinin ve yapısının tanımlanmasıdır (yani, köklü bir ulusal mayın faaliyet merkezi, yeni intikal ettirilmiş bir ülke projesi, gelişmekte olan bir yerel STK, ticari bir operatör, vb.);
- İlgili kuruluş tarafından yürütülen faaliyet türlerinin tanımlanmasıdır (örneğin, saha devri, stok imhası, patlayıcı mühimmat risk eğitimi, mağdurlara yardım, bu alanlardan birinde veya birkaçında kapasite geliştirmeye destek);
- Uluslararası veya ulusal mayın faaliyet standartları ve sürekli uygulama talimatları tarafından getirilenler gibi gerekliliklerin tanımlanmasıdır;
- Bu kuruluşun hedeflerinin ve bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının veya ulaşılabilirliğinin belirlenmesidir:
 - ✓ Operasyonel hedefler (çıktılar ve sonuçlar);
 - ✓ Yaş, cinsiyet, engellilik ve çeşitlilikten bağımsız olarak eşit fırsatların teşviki gibi politika hedefleri;
 - ✓ Ciro beklentisiyle eğitimin planlanması gibi insan kaynakları planlaması;
 - ✓ Kapasitelerinin çeşitlendirilmesi veya genişletilmesi.

Kurumsal ihtiyaçların analizi ayrıca şunlar gibi diğer faktörleri de dikkate alabilir:

- Kurum içi eğitim kapasitesi;
- Yeterliliği sürdürme ve personeli elde tutma kapasitesi.

E.4. Görev Analizi

Amaç, aşağıdakileri karşılamak için gerekli olan temel görevleri ve ilgili yeterlilikleri belirlemektir:

- Kuruluşun performans hedefi;
- Uluslararası veya ulusal mayın temizleme standartları ve sürekli uygulama talimatları tarafından getirilen gereklilikler;
- Prosedür, teknik veya teçhizatla değişiklik.

Analiz, görevlerin yürütülmesinin performans göstergelerinin altında, eşit veya üstünde olup olmadığını belirlemelidir.

Eğer kuruluş, örneğin iş tanımları aracılığıyla, temel görevleri ve yeterlilikleri hâlihazırda belirlemiş ve belgelemişse, analiz bunların performans hedeflerini karşılamak için ilgili ve yeterli olup olmadığını belirlemelidir.

Özellikle yeni temel görevlerin belirlendiği durumlarda, yeterlilikleri tanımlayan mevcut Test ve Değerlendirme Protokolleri, yeterlilikleri belirlemek için referans olarak kullanılmalıdır.

E.5. Bireysel Seviyede İhtiyaçlar

Amaç, bireylerin yeterlilik seviyesini, belirlenen görevleri yerine getirmek için gereken yeterliliklerle karşılaştırmaktır. Belirli bir pozisyon, rol veya işlev için gereken yeterlilikler belirlenmiş midir? Boşluklar belirlenmiş midir?

Eğer boşluklar tespit edildiyse, o zaman bireysel düzeyde:

- Mevcut yeterlilikler nelerdir?
- Demografi (yaş, cinsiyet, engellilik ve çeşitlilik) nedir?
- Dil, okuryazarlık ve matematiksel beceri yeterlilikleri nelerdir?
- Potansiyel kursiyerlerin öğrenme veya eğitime erişim konusunda karşılaştıkları engeller var mıdır?

E.6. İhtiyaca Cevap

Bu analizin son adımı olarak, eğitimin, performans hedeflerine ulaşmak için en iyi çözüm olup olmadığının belirlenmesi elzemdir. Belirlenen boşluklara bağlı olarak, gayri resmi eğitim, mentörlük, mevcut eğitimin kalitesinin iyileştirilmesi, işe alım, standart süreçlerinin veya prosedürlerinin revizyonu, iletişim mekanizmalarının revizyonu, teçhizat kullanımında değişiklik, denetim vb. gibi resmi eğitim dışındaki çözümler düşünülebilir.

Eğitimin gerekli olduğu belirlenirse, eğitimin hedefleri, eğitim türü ve eğitim sağlama yöntemleri belirlenmelidir.

Değişiklik Kaydı

MMFS Değişiklik Yönetimi

MMFS serisi standartlar, üç yılda bir resmi olarak gözden geçirilmektedir. Ancak bu kural, operasyonel güvenlik ve verimlilik nedenleriyle veya editoryal amaçlarla, üç yıllık dönem içinde değişiklik yapılmasını önlemez.

Bu MMFS dokümanına değişiklikle yapıldıkça, her değişiklik numaralandırılır, tarihi ve ayrıntılarıyla aşağıdaki çizelgeye kaydedilir. Değişiklik ayrıca, “değişiklik no. 1’i içerir” vs. tabirinin baskı tarihinin altına dâhil edilmek suretiyle MMFS’nin kapak sayfasında da gösterilir.

Her MMFS’nin resmi gözden geçirmesi tamamlandığında yeni baskı yayımlanabilir. Yeni baskının tarihine kadar yapılan değişiklikler ise, yeni baskıya dâhil edilir ve değişiklik çizelgesinden silinir. Değişikliklerin kaydı yeniden başlatılır ve yeni bir gözden geçirmeye kadar sürdürülür.

En son değiştirilmiş olan MMFS, (<https://msb.gov.tr/Mafam>) adresine yüklenmiş olan versiyondur.

No	Tarih	Değişiklik Ayrıntıları
1	15.10.2025	Genel içerik düzenlemesi yapılmıştır.